

ДОДАТКОВИЙ ЗВІТ З Т.СВ. "ВИБОРІВ"

У Выходим Радн СССР, ро н, булись 10. ЛЕТОГО 1946 р.

1. В о б р е ч ч и н а:

Бобринський район. В терен приїздили гарнізони 13.1.46 р. Розміщення такі: Полковий штаб і 300 бійців - у с.Родзини, батальйонний в с.Волошино, штаб і роти і 100 бійців в с.Глибочиці Великі. По селах були гарнізони по 20 - 30 бійців в кожному.

В робота до виборів: Скликали мітинги, а хто не хотів йти туди мусово, арештували, або брали на авто і везли в район. Пр., в с. Гнібоничі Рел. прийняли десят-
ними в більшовицькому до Горбаль Марії, літ 60, кликали на мітинг. Вона відповіла,
що її того не треба. Більшовицький, що стояв за дверима, прийшов у кімнату, ударив її
в лице і арештував. Тримали її 3 дні в підвалі і біли. Д. С. Ральковець, який не
хотів йти на мітинг, більшовицькими оточили село і почали стріляти понад селом,
щоб стероризувати людей. В селі піддаються грошима арештами, мусово і розстрі-
лами тих, що не хотіли йти на мітинг. З 11-го в селі почалися протипроборні за-
тінки. Тоді заарештували Івана Шомельницького, якого існували його мажно, а бать-
ка літ 65, який втік застрілили.

З нашого боку протиборчу армію перекодено на мітингах і гу-
тірках в населення. Мітинги відбули 12. Присутність населення на них дуже чис-
ленна. Тутірки проводили по десятихатках і приватно. Розкинуто около 1.000
летючок /теж і в райцентрі/, 775 клочків розліплено. Летючки і клочки було розки-
нуто м.і. в установах, школах і потягах /потяги заїжджали в місто в Давид/
В со. Романів і Підярків знищено виборчі трибуни, що були підготовлені на день
виборів. В сам день виборів попереджено дріти на шосах: Глібомичі - Вібра,
Більків - Вібра, Глібомичі - Суходіл і Глібомичі - Вільховець. Рівночасно в
ночі на 10.11. спалено стару хату в Глібомичах Бел. і викинуто гранату. Рудники
гарнізонів обстріляно в Суходолі і Глібомичах Бел.

День "виборів": Ще 9.11. скінчили більшість виборчі комісії і десятників. Десятники наказали, щоб привели всіх своїх людей до виборів. Комісії в садах мали чергу піч, і несли змушували голосувати. Населення до виборів не йшло. Більшість самі почали ходити і з'являти, а далі ходили в урни до хат, підкреслюючи прізвища і самі кидали бюлетені до урн.

Глібоничі Вел.: об'єднано голосувало 20 %, а 60 % більшими самі вису-
ли бюлетені, а 20 % йовсім не голосувало. В с. Будьків, коли вигаряли на голосува-
вання, селянин Івх. Ясць, сівав: "Ми то обов'язково голосувати". Більшник відпо-
вів: "Ні, а мусово", потім почав його бити, а потім забрав його в район. Там здер-
ли з нього чоботи, дутро й оляг і голого пустили /8 км./ На те, що не хотіли
голосувати побило: Степан Мартиниш в с. Рільховець, Петра Павлу в с. Суходіл, учи-
теля в с. Ловуща, учителя і деєтників /Івх. Горсаль, Марія Собенко, Анна Васильо/
в с. Ролещина. В с. Підгороднях побило голову за те, що до 12 год. ніхто не голо-
сував. В с. Миколаїв до креси побило Дмитра Дулавого і на крисах занесли до ур-
ни. В с. Рівні до креси прийшло 120 більшеників в таргетках і силую згаляли
до голосування. В с. Льбеша 50 голосів переважило, бо були селянині, або в до-
писами: "Ми тих сандитів не хочемо". На то місце самі більшеники йшли вкості
мартини, так що було 30 голосів понад 100 %. В с. Столи жили більшеники
16-літнього хлопця при якому знайшли протиниборні дитини.

Разнага: Букетні лише паракрипані вказалися на добрі /Вільховаць, Допу-
на, Селисьма/. Декуди не було вайців - Романів, Підпріп, Селисьма.

Ново-Стрілянський р-н. Більшими почали виборчу акцію від 1.11.45 р. Від того діяло по селянстві об'єднанні тероризували населення до виборів. Вони заважали на громадян, грабили що попало під руки /одяг, кулі, вугілля/. 14.1.46 р. прибуло до кожного села військо яким /назначили - 30, Бриці - 30, Церковні - 30, Бриці Загірні - 30, Ворусів - 30, Воляччі - 30, Владичі - 30, Святиничі - 35, Лучани - 15, Мірин - 15, Думичі - 25, Грусичів - 30, Оршаківці - 40 Соколівка - 30/. до кожної групи призначено по двох енкаведистів з району.

Робота гарнізонів до "виборів": Розшлювали по селах листівки, організували мітинги і робили засідки на "бандерів". На мітинги населення не йшло, а візники силою бувало 15 - 50 осіб. Большевики погрозували вивозом тим, що не хотіли йти голосувати. 2.II. в с. Хмівці перевів мітинг заступник голови р-ну Татарино, який викликавав СССР. В "дискусії" забрав голос Микола Кордана: "Ви товарішу усі гарно пишете і говорите, але на тім не кінається. Ви далі ходите, працюєте робите обрани, стріляєте наших людей. Це уже не так добре, але й собі не об'являється. І ви хочете, щоб люди голосували". Татарино відповів: "Ви робили обрани, вивозили і далі будемо так робити. Стріляти будемо до чорної, доми не вивозимо усіх бандерівців". "Ви чи будете голосувати, чи ні, то ми і так багато вивеземо на Сибір". В с. Хмівках 6.II. робив мітинг кандидат Олександрів. Він закликав до голосування, як що ні, то будуть вивозити на Сибір. Інші парінали на те, що большевики роблять напад і працюють. Олександрів відповів, що вони шукають за бандерівцями. Давид Якимович тоді сказав: "Мій чоловік вступив за нас на фронті, а ви тепер не даєте мені вжити. Шукають бандерівців, а нас крадуть. Ім до мене висипали муку на землі. Там бандерівців не було". Олександрів крикнув на це: "Молчать ви всі дураки, ви все не культурно". В с. Волинці кандидат Крайчук сказав: "Ви знаєте, що нам бандерівці не дають йти голосувати, але все одно, чи ви проголосуете, чи ні, я і так буду вибраний".

По селах вивозили на будинках відомості, а на стінах малювали картини, які постійно ми стирали. Большевики організували 10-14-хатників, яким назвали чинити конституцію і конституцію, чого ніхто в них не робив. Їм громили, що вони відповідали, а тому, що люди підуть голосувати.

Для створення населення не лише громили вивозом, але там і вивозили, нпр.: Боринці - 4 родини, Борусів - 3, Дятинці - 3, Ділля - 3, Дуліби - 4, Стрілища Нові - 4, Оршківці - 2, Гусятинці - 4, Зарятинці - 2, Радичів - 4, Стрілища Старі - 7, разом 42 родини, в тому 87 осіб в чого 11 осіб втекло. Майно вивезено пограбовано. Крім того арештували в тім часі: Малиніна 67 осіб Ділля 53, Бортенів 18, Чичів 3, Бринці Червоні 10, Борусів 16, Радичів 25 /разом 191 особу/. Часто робили нічні перевірки по хатах, при чому крали що потрапило і побидали людей. Нпр., в с. Боринцях побили тяжко громадянина Григорія Малина, літ 46, який ніс козені сіно. Крім цього діля по р-ні проплатили боївки, які 17.I в с. Миковець забрали двох людей /с. Корінь, І. Хмівка/. 25.I. страшили в селі Бортенів М. Чичів і М. Козаря, були і в інших селах, але населення їх розшифрувало.

Всі акції населення не виконали.

З нашого боку відбулось 16 масових протестів р-них зборів та 48 бесід по 10-хатах. Одна населення на зборах чоловіка. Розділено Г. 200 шт. клочків і розкидано 3.000 листочок. /в дні: 3.II, 9.II, 11.II, 16.II/. В кожному селі знімали большевики всі клочки так, що вони всімі почали ставити стійки при клочках. В сс. Лучани, Голодосині, Малиніна, Оршківці забрано виборчі листи. 18.II. в с. Малиніна вловлено двох большевистських пропагандистів /одного руского, а інт Едін - розстріляно, другий українець - випущено/. 23.II. зроблено засідку на трьох большевистів, які приїхали робити мітинг в Стрілищах Старих, двох вбито /судия р-ну і обласний пропагандист/, а один втік.

День виборів: Чичів і Бринці Червоні - /одна сім'я/ населення не йшло голосувати, хоча большевики агитували. Тоді большевики пішли в село в урню, а коли і те не допомогло, почали стріляти по селі і побидали людей. Побили: Михайла Радя, літ 42, Осипа Бей, літ 79, Терентія Заставну, літ 39, арештували 10 чоловік і 5 жінок, яким давали білетени, а коли ті не хотіли видавати в урню, большевики драли за руку і самі видавали. Добровільно ніхто не пішов голосувати.

Повідно проголосували большевики і в с. Бринці Загірні. Там побили Івана Кулик, літ 45, Марію Малис, літ 40, Івана Германю, літ 35. В с. Морава до урни загнали большевики 6 осіб, а решта сиріт. Тоді вони ходили в урню по хатах самі видавали білетени до урни і сказали, що всі добровільно проголосували. В с. Боринцях ніхто не голосував до 15-ої години. Тоді арештували Гр. Маланчука, Мок. Троцюк, Марію Костальчук і змусили їх проголосувати. Алебо агитували населення під штурмом, в поспіху давали білетени і назвали вибрати до урни. Люди дряли білетени, а видавали до урни наші листівки. В с. Хмівці побили Анну Бурачок, літ 65, снату али Михайла Коваль, літ 43, Петра Мавронського, літ 71, зганули до урни, штовкали криками, громили розстріляли і...

Що їх будуть судити за те, що вони не підготували населення до виборів. Виборчі комісії доповнили лідерів з районної адміністрації, які почали арештувати людей, нпр., в с. Подусільна арештовано Миколу Ягала, Марія Ігнєва, Анну Гал, Теодора Гей. В с. Подусєві - Підберезьку. Арештовано також людей в Добрянках, Борзеві, Утіхоніках і ін. Рівночасно списували родини на мивізі, родини бандорів і куркулів.

Визначили 10-і-5-хатників, для ведення пропаганди. Їх підбирали на суду. Від 6-3.11. зарядили генеральну пробу голосування, але населення не пішло. Тоді бюлетені, які мали давати ділянкам людям, роздали їм десятинами. В бюлетенях закликали віддати голос за даного депутата.

День виборів: 3.11. всіх урядників виборчих ділянок постягали і держали цілу ніч під конвоем. В день виборів довіта примусили віддати голоси і пішли в село зганяти людей до виборів. Однак більшовики мусяли зодати самі, одні зганяли населення, а другі збирали голоси. Населення не хотіло голосувати. В с. Костенів, поїхав одну жінку, в с. Біла дві особи, в с. Подусів одну жінку, в с. Подусільна 7 осіб, в с. Дунаїв 3 ос., в с. Волостя були масові побиття. В с. Тучне поїхав Марія Гураль, літ 45, донька білосаного Різа Іванів, літ 32 і Марія Гурьську. В с. Дятин секретар комсомолу побив двох чоловіків, які не хотіли йти голосувати. Під час голосування зажадало, що населення перекреслює голоси. По телефону повідомлено команд в Перемішляках, яка сирма прийшла. почали набігу і почали гонити людей. Славу Угрина, що не мала чобіт, вигнали аж до урні бою. вона переступила і відморозила ноги. В с. Дятині арештували одну родину, що не хотіла йти голосувати. В с. Лагодів поїхав: Марія Розьнів і Катерину Шир. Так само не хотіло голосувати і було тероризовано населення в селах: Смері і Романі /населенці ві заложу/.

Частина населення скривалась в стодолах і лісах та голосувати не пішли. За них самі більшовики кидали бюлетені. Нпр., в с. Дитинки докинули 60 голосів, а в с. Борзеві було 123 скреслених бюлетенів, а цілком і праху було понад 100 %, в с. Дятині 243 скреслені бюлетені, бо всьом не голосувало, а при підрахунку начислено 9 голосів понад 100 %. В с. Лагодів було велике число перекреслених бюлетенів. Смерком забрали їх з однієї членом комісії - Дмитро Семик - в р-ні Глинини та всі бюлетені вкрасили за добрі. Подібно відбулись вибори по всіх селах.

III. Рогатинщина:

Більшовицький р-ні Передвиборча кампанія. 10.1. прийшло до кожного села 30 - 50 більшовиків. В терні кватирувало ок. 400 осіб, крім райцентру. Вони ходили по величезній країні і добували їх. Переходили мітинги, які в селення бойкотувало. На будинках і парканах висілювали лозунги і зображення депутатів, які вночі зникали. Більшовики писали на нас, що за лозунги відповідає господар будинку. Коло лозунгів робили засідки.

Зачувши, що пропагандою нічого не відіють, почали тероризувати населення. 15.1. в с. Ромків арештували Степана Катрала, застрілили дітянку, що переходила вулицю. В с. С. більшими силами в господарстві. В с. Дятині в ніч загинув одне господарство. Населення ваянували навізми на Сибір, та ішими погрозами. Видали гранати і стріляли до хат де жили люди.

Наші протидії. По всіх селах перегадено проти виборів мітинги не в грудні 1945 р., а від 1-10.11.46 р. розповсюджувало листів і листівки.

Вибори: В с. Жолонів 3.11. скликали більшовицьких людей на збори і питали чи підуть голосувати. Ніхто не відповідав. Тоді пішли кожного зокрема. Відповідь дали лише дві жінки, заявляючи, що не підуть голосувати. Їх заарештовано. Людей випустили, задержали десятиників і виборчу комісію, списали протокол, що народ в 100 % проголосує. Комісія протоколу не підписала. Другого дня арештували 50 ос., завели їх до виборчого дупинку і агітували до 2-ої год. ночі. Другого дня в 4-ій год. право мали голосувати члени комісії, а коли ті відмовились та "заявили своїх кандидатів" більшовики роздягнули їх до білизни, замирили до шени в домок і держали 30 годин. Потім на вазали їм йти голосувати. Коли ті і далі не йшли то їх тижнуви на ошлу і били. В день ходили по хатах, зганяли людей, а особливо нікого не заставляли. Довили кого поклали на пуляці, але і тоді втікали люди з рук. То і більшовики брали урну і ходили по хатах.

але і тоді ніхто не хотів голосувати. більшість самі віддали голоси до урни. Ніхто в населенні я не мав бюлетенів в руках. Лише 100 % боюлоту вибори пройшли з 100 % так проголосили більшість.

Подібно пройшли вибори в с. Милонів. Тут побито людей: Кость Олішник, Кость Іврушик, Марія Ресоловська, Софрон Перепічка і інші.

В с. Скоморохи Старі також вігнали людей, між ними священика і римо-католика і назвали всім їм голосувати. Ніхто не пішов. Тоді заарештували до двох священика, щоб він пішов першим. Люди не хотіли священика і не впустили. Там побити з кознями, кого хотіли більшістьми вигнати з дурту. Тоді самі більшістьми проголосували за людей.

Там і пройшли вибори в цілому р-ні. Ніхто не пішов голосувати, хіба кого виділяло силою втратити до урни. Зловачки були прикладами, стріляли їм по головах. В с. Монтанники арештували голову, секретаря і члена виборчої комісії, та вата, що не хотіли йти голосувати силою їх побити. В райцентрі ніхто /крім більшістьми/ добровільно не голосував.

Вушанівський район: Передвиборчі акції: 10.1.48 р. пішов в район с. Свідів діл в числі 346 чоловік. Розкати улазили в 16-ти селах від 30 - 30 осіб, а по доху було 100 - 150 осіб. До кожної групи призначено районних матиців. Вони почали розкидати мітинги. На селі та мітинги не йшли, ховалося, втіало. Більшістьми вдалось вігнати 10 - 30 людей, переважно стариків, які не могли втіати. Тому почали розкидати мітинги під церквою по богослужінні. Громили населення виносом, галерея будинків та по струнах, якщо не піде голосувати. Р. вночас почали акції проти підпільників та їх родичів. По селах щодня арештували та стріляли. Священикам наказували агітувати на проповідях за виборами.

Денівський район: Вибори народ розцінює боюлотував. Більшу частину голосів самі більшістьми винесли до урни, а з того, що народ віддав під терором, переважна кількість була списана, але їх прийняли за ваки.

В с. Колокоши не досвіта вганяли більшістьми людей до виборчої дільниці, але ніхто не пішов. Тоді зах діли в вати, били людей та вганяли силою. Заарештували: П. Сецик, літ 45, /демобілізований/ /М. /убива, 5 р., І. Якимич, 48 р., І. Нортів, 48 р., /убив, 40 р. /демобілізований/, Р. Бобків /секретар а/ акції/, А. Савків /голова с/д/. Їх били, поклали в вати, судили, громили розстрілом і виносом. Голосів вони там не віддали, але ходили в урни по селах та самі кидали в неї бюлетені. з 730 минули до урни власною рукою 2 особи, і то під терором. Після обчислення було кількадесят голосів понад 100%.

В с. Піддубалівці ніхто не голосував, навіть виборча комісія. Більшістьми стріляли внаву та пострах, громили піддалом і розстрілом, потім заарештували 7 осіб та сильно побити /М. Іванців, О. О. Овчарів, Р. Андрусів та інші/. Далше почали ходити з урною по хатах та викидати бюлетені самі, навіть не вступали до кожної хати. Із 360 голосувачів віддали 11 голосів не добровільно а під терором а в урни було понад 400 голосів /бюлетенів/.

В с. урні вибори пройшли подібно, при чому побито 14 осіб /на найбільше був голова райвиконкому - Орлон/. Із 370 голосувало 12 /під терором/.

В с. Граторів арештовано трьох членів виборчої комісії /М. Подарчук, М. Рулик, М. Андр/. Із 422 виборців проголосувало 21 /під терором/.

В с. Білхота, Городьків, Радванів, Іхобаня вибори не віддали, там не були більшістьми. Тоді голоси заарештували в райцентрі.

В с. Рашчин вибори переведено без виборчої комісії, бо її члени поховались. Жінки населення не пішли голосувати, більшістьми вили терору, як в інших селах. І. не могли люди позамикатись, вганяли двері, Олену Іасіяна літ 48, зв'язали, винесли на віз і вганяли до урни, але він там голосу не віддав. Крім того побити ще 7 осіб. Із 1002 виборців проголосувало під терором 39 осіб.

В с. Коприсенці виборча комісія не голосувала. Із 400 голосів під терором віддало 30 голосів.

Загіря - виборча комісія охопалась. Заарештували 23 чоловік. Із 480 виборців, проголосувало під терором 62 особи, а добровільно 2 осіб.

Помота - день перед виборами ціле село внасило завагу, що голосувати не буде. І не голосувало.

Дитиничі - більшість населення поховалося. з 480 виборців, лише два голоси було добровільних. Більшістьми самі винесли 106 бюлетенів і назвали голові виборчої комісії.

- ршої комісії підписати протокол, а він відмовив: "я йому ствердити лише ті два голоси, які є правельні". Ого арештували і забрали до р-ну.

Потім Гасбай - добровільно проголосували голова загоспу в родині.

Наче - людей гонимих силою? Товари були крики: "люди, ретіште, вітати пенуть і інше". Більшість віганах так в очях божевільних перевернули бюлетені. А 648 виборців було 104 бюлетені, а з них 230 викреслено.

Ч е р н і в - Секретар партії Лавров, виганяв рано в тат людей, а жодні ніхто не пішов голосувати, наказав, щоб пірсько ставляло людей, при чому так, що отримались казав бити а навіть стріляти. Побито А. Савин, А. Попель, А. Митич, Тежко Михайло, до крові та інших. Союзові Ломит поклали кисти. Вперед кричав з розпуки і досади, а оркестра грали і приглушували крики і зойки. Виборців було 311, а проголосувало під терором 790.

Пинів - виганяли людей, уніралихся ждали на під'їзді. В дільниці люди кричали, не хотіли брати бюлетенів, оркестра грає, бо вчорашні стріляли на постріл. Начальник гарнізону, якийсь мажор, виступив і сказав: "як що дальше люди не охочуть голосувати, застріляю з 10, а решта піде". Тоді брали людей прямо за плечі і шкали до урні. Для пострілу приїхало 4 шапирні авта і в цей спосіб на 770 виборців, примушили голосувати 703 осіб.

В самому р-ні Букачівцях, добровільно проголосували партії, комсомолці, стрибки та деякі урядовці. В селення, в тому і частині ссідняків, пішли лише під примусом. Люди тут гонили як і по селах.

В враховуванні райцентру, в р-ні добровільно проголосувало 0, а під терором 43 %. Решта не голосувало.

Рогатинський район. Гарнізони розквартирувались в дні 10 - 13.1.46. майже в кожному селі від 10 - 30 чоловік. Вони пропріляли списки виборців, розклали мітинги, переводили місця проміри населення. Мітинги переводили під цимчасові в школі і сиріт. Закликали до голосування і грозили арештами і висилками тим, хто не піде голосувати. А далі арештували людей і вислали родин.

Наша протидія: майже в кожному селі до 10-13.1.46. відбуло протиміборчі збори з населенням та відбуло ряд гутірок по населених пунктах. Від 1 - 10.1.46. в терені розповсюджено понад 3000 протиміборчих листів, та около 3000 листівол.

Сіль виборів: ссиди населення бойкутвало вибори. Більшеними протозвали їх насильно.

Ласиці: після богослуження більшеними обкрутили церкву і підняли людей до виборчої будівки, а дальше зганяли із села. Ід голосування утримось 20 осіб.

Солоняни: Тому, що ніхто не пішов голосувати більшеними пішли з урною до сиротничого. Там голосу не віддав, говорячи, що за нехристів голосувати не піде. А арештували деяких людей, головню родин підпільників, грозили їм, як що не підуть голосувати, то їх вислають на Сибір, а мажор сконіскають. І так в 300 виборців проголосувало 70 стероризованих. І кімді примушили виборчу комісію підписати протокол, що вибори пройшли добровільно і одноголосно.

Совків: 9.1.46. зібрали до клубу 10-хатників, виборчу комісію, агітаторів та та інші /около 100 осіб/. Іх наче арештантів передертали через міч, а в 4-й год. рано повели "голосувати". Прозу казали віддати голоси тим, котрі спиваються, але таких не було. Більшеними почали силко уставляти чергу. Люди не хотіли йти.

І інші кричали, шкали та унірали. Онісця виножили за сироткою і привомили до стола. Вск, о опирались, били, шкали, відбрали документи та відводили до гарнізону, де далі їх пошлюли /напр.: М. Петрів, М. Гольова, М. Кухарич /унало тако, що зима мусіла давати курку за жиком чоловікам з гарнізону. / день пішли до сиротничого зганяли людей з села, а другі ходили з урною по селі і збирали голоси. В цей спосіб із 637 виборців лише 10-тьом вдалось ехити. В цей спосіб всі "проголосували".

Підгороддя: Люди не хотіли йти голосувати, більшеними силою їх виганяли, розбачили мажором на поодинокі хати, під шкалили гнали до виборчої дільниці, комсомолці арештованих. Гнали стариків, молодих та босих людей. Побили мітра Барків, голову виборчої комісії /за те, що не хотів першим віддати голосу. 37 голосів /хотів /осіб/ так не проголосувало, за них самі бо більшеними шкали і шкали.

Підпільня: Також зганяли силою до голосування. Ід нас голосування розповсюджували, що люди окреслять голоси. А то арештували М. Звару і А. Завоську, а вони при допитах вігнали, що їм сказав так проміти шкалими місця до гарнізону. Витого для арештували того Лавровського /напр. /

у того дня арештували того лейтенанта. І в 20-го голосували 13-тьма власних сирини і не голосували.

Ідмачів: ас-лен і сильно строгували наперед виборили, спалили село 1/3 села. Також і в день виборів спалили кілька господарств. Агато жде забрали до гарізону та змушували надати. По селі стріляли люди понад голови. Хоть-хоча ходили до кожної хати і страляли кинком в закладу, кон і скотом минали і тоді-то, що не хотіли голосувати кинком в хат, стріляли їм понад голови, напр. Іванові арданові поставили вріс на плечі і сказав "ти бандора, якщо не підеш голосувати, то сядеш достріляно" і встріляв йому коло шия. В це спосіб із 112 виборців, проголосувало 412 /добровільно зі страху/, а 97 прийшли під тиском, 3 особи не голосувало.

Підбіря: день перед виборами замирили виборчу комісію і 10-хатників, щоб рано пішли проголосувати. Рано, вранці люди сиділи в одній кімнаті. Іван і Миколайчук гуляли тільки в білго, але тія втік і в рик і голосу тама не ходив. Іаство Миколайчук хотіли зловити на селі, але вона почала втіляти, за нею стріляли понад голову. І в 197 голосували зігнали до урні 180, а в 17 осіб вислали бюлетені.

Переміш: вибори мали початися в 6 год., але більшовики не прийшли в р-у почали між собою стріляти і потім пішли наперед. Приїхали вночі вночі у 18 год. до Моск. часта. Люди вранці до виборчої комісії, але там не давали бюлетенів і не давали лише самі в кімнату сиділи з урною за двері. Учасникові в від Половко і Залозький /се там до голосування не пішло 10 з виборців.

Юари: проголосували перші більшовики в гарізоні і в урядові з рідсону. Виборча комісія відмовилася першою голосувати, спалили село, аноміальні погрози-ми зачинили, що як піде населення вперед то вони підуть. Більшовики ходили по селі просили Сибіром, але народ голосувати не пішов. Тоді строгували виборчу комісію просили арешту і судили. Агато жде число виборців 617, а на проголосували: виборча комісія, 10-хатники, гарізон і в я дів з рідсону. Решта голосів вислали самі більшовики в урну, а комісія змусили підписати протокол, що вибори пройшли односторонньо і добровільно.

Лутчинці: добровільно населення до виборів не пішло. Більшовики взяли секретаря виб. комісії зі списком, ходили по селі і самі видали голоси. А то, що не хотіли голосувати, побили М. Черетого, І. Мокія, Горішню, Н. Радомко, П. Гиліца, а Дмитра Іваніна, що втік, спалили стополю.

Руда: Голосили я дів сиділи в одній кімнаті і не оділих, /Анто Привоць, Анто Одуняк, Михайло Корду побили./

Ідмачів: Голосили масово і списком, гуляли навіть діти в малозначних дітях. Побили - Марію Гаврилів, Марію Семчун і Михайла Горішню. Около 2/3 частини виборців взагалі не голосувало, за них вислали самі більшовики бюлетені до урні.

Орага: Люди до голосування виганяли силою. Агато жде Григорія Заводовського, який на уці "робить мамі, що хоче я на більшовиків не голосую", не хотів взяти бюлетеня. Ого жде те арештували, били і вислали до тисняці. Побиття повторили до кількох годин. Потім заарештували Івана Засу та В. Радомко, яких оклямо спалили. Тоді почали виганяти людей з хат. Інші кричали "ми не підеш голосувати, бо якщо за це, ми нас стріляють, грабують, і катуєть". Більшовики стріляли на пострах і були прикладами людей. В це спосіб з 117 виборців "проголосувало" 400.

Подібно переходили вибори і в решта селів р-у, в котрих побито: Ривняк, Амільчо, Іван Гладука - ривняк /4 - Черне, А. Мокія - сирин, Ілько Грамідаський - алинко, Катерина - Іванів Карія - Іванів, Іван Курчівська - Якова.

В центрі почали до голосування 10-хатники, 17 з виборців взагалі не пішло.

Добровільно населення ні в одному селі до голосування не пішло. Тоді морде або більше вигнали більшовики залякували, побили під тиском, побитали людей, арештували, вивозили цілі родини і т.д.

А словами людей, від приїжджальців зо СЛЗ, в подібний спосіб переходили вибори і на СЛЗ. Дрізь по селах стояли в той час гарізони, до виборів голосили тільки силою і під загрозами і терором /так розповідали і інші з Вінницької обл., які приїхали тут на зарібки та за проханням хлібам/.